

INFORMACJA O WYNIKACH SPRAWDZIANU W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2013 ROKU

Do sprawdzianu 4 kwietnia 2013 r. przystąpiło w województwie śląskim 39 396 uczniów. Zestaw zadań w wersji standardowej (arkusz S-1-132) rozwiązywało 38 582 uczniów, a w wersjach dostosowanych – 814 uczniów. Arkusz standardowy zawierał 26 zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności czytania, pisania, rozumowania, korzystania z informacji i wykorzystywania wiedzy w praktyce. (Rozkład wyników uczniów i parametry statystyczne są dostępne [tutaj](#)). Za poprawne wykonanie wszystkich zadań można było otrzymać 40 punktów.

Uczniowie uzyskali najwyższe wyniki za rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętność czytania, dobrze poradzili sobie z pisaniem, a nieco słabiej – z zadaniami wymagającymi wykorzystywania wiedzy w praktyce.

CZYTANIE

Czytanie sprawdzano 10 zadaniami. Za ich wykonanie można było otrzymać 10 punktów. Średni wynik uzyskany przez szóstoklasistów wyniósł 7,28 pkt.

Najmniej problemów w obszarze czytania sprawiło uczniom zadanie 10.

Zadanie 10. Wskaż określenia o przeciwstawnym znaczeniu.

- A. dawne i dziwne
- B. dziwne i nieznanome
- C. znane i dawne
- D. nieznanome i znane**

Sprawdzano, czy uczeń potrafi odczytać przeciwstawne znaczenia słów. Jest to umiejętność kluczowa, bowiem bada odczytywanie i rozumienie tekstów na poziomie dosłownym. Opanowanie tej umiejętności warunkuje rozumienie sensów przenośnych. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 85% uczniów.

Najtrudniejsze w obszarze czytania okazało się zadanie 6.

Zadanie 6. Cechy tego tekstu wskazują na to, że jest on fragmentem

- A. powieści historycznej.
- B. książki popularnonaukowej.**
- C. przewodnika geograficznego.
- D. słownika poprawnościowego.

Sprawdzano, czy uczeń potrafi określić rodzaj tekstu kultury, którego częścią jest załączony fragment. Spośród czterech typów tekstów: literackiego (powieść historyczna), przewodnika geograficznego, słownika poprawnościowego oraz książki popularnonaukowej szóstoklasiści musieli wybrać właściwą odpowiedź. Dla szóstoklasistów w województwie śląskim zadanie okazało się trudne (0,46).

Trudność tego zadania może świadczyć o małej wadze, jaką w szkole podstawowej przykładają się do czytania tekstów nieliterackich. Ponadto wydaje się, że nie dokonuje się analizy języka tego typu tekstów, uczniowie nie rozpoznali bowiem cech stylu popularnonaukowego.

PISANIE

Pisanie sprawdzano 2 zadaniami, z których jedno polegało na napisaniu listu zachęcającego koleżankę/kolegę do przeczytania ciekawej książki, a drugie – na uzasadnieniu, dlaczego należy poprawnie mówić i pisać. Za ich wykonanie uczeń mógł otrzymać 10 punktów. Średni wynik, jaki uczniowie uzyskali za tę umiejętność, wyniósł 6,21 p.

Zadanie 26. Napisz list zachęcający koleżankę/kolegę do przeczytania książki, którą uważasz za ciekawą.

Sprawdzano umiejętności:

- pisanie wypowiedzi zgodnej z poleceniem,
- dostosowywania stylu do sytuacji komunikacyjnej,
- przestrzegania norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.

Zadanie okazało się umiarkowanie trudne – jego wskaźnik łatwości wynosi 0,58. Tegoroczni szóstoklasiści dobrze poradzili sobie z napisaniem listu nieoficjalnego, konsekwentnie zachowując jednorodność stylistyczną tekstu, posługując się różnymi typami wypowiedzeń oraz bogatym słownictwem. Ponadto wykazali się złożonymi umiejętnościami w zakresie:

- wyboru książki, którą polecali kolegom,
- zredagowania listu,
- argumentowania.

ROZUMOWANIE

Rozumowanie sprawdzano 6 zadaniami. Uczeń mógł uzyskać za ich rozwiązanie maksymalnie 8 punktów. Średni wynik w tym obszarze wyniósł 4,00 punkty.

Najłatwiejsze w obszarze rozumowania okazało się zadanie 20.

Zadanie 20. Pole powierzchni podłogi w jadalni jest ..... większe od pola powierzchni podłogi w kuchni.

Aby otrzymać zdanie prawdziwe, należy w miejsce kropek wpisać

A. 2 razy

B. 5 razy

C. o 5 m²

D. o 2 m²

Sprawdzano, czy uczeń rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb oraz figur. Uczniowie mieli wyznaczyć i porównać pola powierzchni podłóg w dwóch pomieszczeniach. Aby wskazać poprawną odpowiedź, należało wybrać między porównywaniem różnicowym a ilorazowym. 70% uczniów udzieliło poprawnej odpowiedzi. Zdecydowana większość szóstoklasistów nie miała problemu z poprawnym rozwiązaniem zadania, pomimo że łączyło ono w sobie zagadnienia geometryczne i arytmetyczne.

Najtrudniejsze w obszarze rozumowania okazało się zadanie 12.

Zadanie 12. Troje rodzeństwa podzieliło się obowiązkami przy obiedzie. Pierwszego dnia Adam nakrywa do stołu, a Basia zmywa naczynia, drugiego dnia Basia nakrywa, Jurek zmywa, trzeciego – Jurek nakrywa, Adam zmywa. W czwartym dniu jest znów tak, jak w pierwszym itd. Jurek nakrywał do stołu we wtorek. Najbliższe zmywanie przypadnie mu

A. w sobotę.

B. w piątek.

C. w czwartek.

D. w środę.

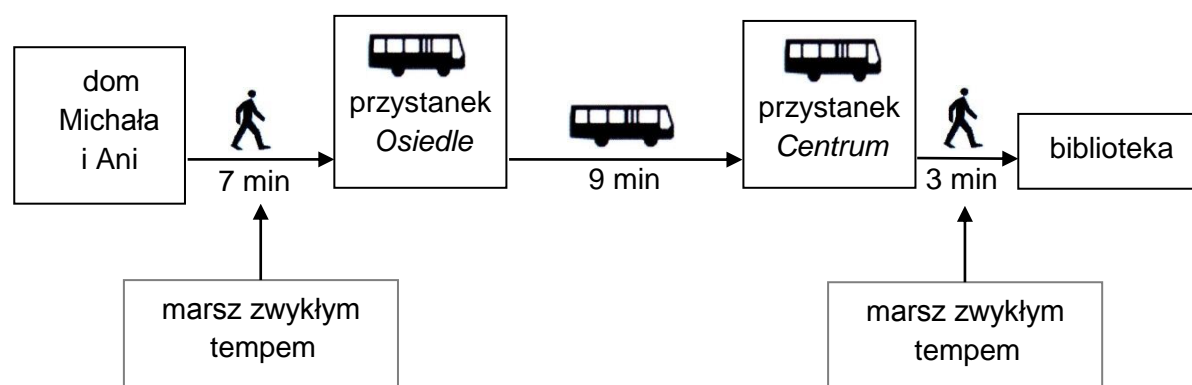
Sprawdzano, czy uczeń potrafi wnioskować o przebiegu zjawiska, mającego charakter prawidłowości, na podstawie jego opisu. Uczniowie mieli ustalić kolejny termin powtarzanej regularnie czynności. W tym celu trzeba było zauważyć, że każda osoba z trójki rodzeństwa co trzeci dzień wykonuje tę samą czynność, przy czym po dniu, w którym nakrywa się do stołu, następuje dzień wolny od obowiązków przy obiedzie, a po nim – dzień, w którym się zmywa. Aby wskazać poprawną odpowiedź, wystarczyło zauważyć w opisie prawidłowości fakt, że zmywanie przypada dwa dni po dniu, w którym się nakrywało do stołu. Jedynie 42% szóstoklasistów rozwiązało poprawnie to zadanie, co wskazuje, że dostrzeganie zależności w opisie regularnego zjawiska stanowi dla wielu uczniów wyzwanie.

KORZYSTANIE Z INFORMACJI

Korzystanie z informacji sprawdzano 4 zadaniami. Za ich rozwiązanie można było otrzymać 4 pkt. Średni wynik za te zadania wynosi 2,53 pkt.

Najłatwiejszym zadaniem w tym obszarze było zadanie 16., a najtrudniejszym – 17. Oba zadania odwoływały się do tych samych źródeł – schematycznego rysunku i rozkładu jazdy.

Informacje do zadań od 15. do 17.

Odjazdy autobusu z przystanku <i>Osiedle</i> w kierunku przystanku <i>Centrum</i>									
poniedziałek – piątek					sobota – niedziela				
16:05	16:15	16:25	16:35	16:45	16:55	16:10	16:30	16:50	

Zadanie 16. Ania odjechała z przystanku *Osiedle* o 16:25. O której godzinie dojechała do przystanku *Centrum*, jeśli czas przejazdu autobusu był dłuższy od planowego o 4 minuty?

- A. O 16:29   B. O 16:34   **C. O 16:38**   D. O 16:48

Zadanie 17. W czwartek Ania i Michał wybrali się autobusem do biblioteki. Wyszli z domu o 16:40 i zwykłym tempem udali się na przystanek *Osiedle*. O której godzinie dotarli do biblioteki, jeżeli autobus jechał zgodnie z rozkładem?

- A. O 17:07**   B. O 17:02   C. O 16:59   D. O 16:57

W obu zadaniach sprawdzano umiejętność posługiwania się źródłem informacji.

Najłatwiejsze okazało się ustalenie czasu przejazdu autobusu, wydłużonego w stosunku do czasu przewidzianego w rozkładzie jazdy (zad. 16.). Wystarczyło znaleźć informacje o planowym czasie przejazdu (na rysunku schematycznym) i opóźnieniu autobusu (w tekście). Po wykonaniu łatwych rachunków uczniowie otrzymywali poprawną odpowiedź. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 86% szóstoklasistów.

Najtrudniejsze było dla uczniów ustalenie godziny dotarcia do celu, wymagające uwzględnienia informacji z różnych źródeł i konsekwentnego zastosowania wybranych informacji do ustalenia przebiegu kilkietapowego zdarzenia (zad. 17.). Należało bowiem ustalić czas dojścia na przystanek, zapoznać się z rozkładem jazdy, wyznaczyć czas odjazdu autobusu, uwzględnić czas przejazdu i czas dojścia z przystanku do miejsca docelowego. Niezbędne dane znajdowały się w różnych miejscach (tekst, rysunek, rozkład jazdy), a pominięcie jednego szczegółu (np. godziny odjazdu autobusu zgodnie z rozkładem) skutkowało błędnym rozwiązaniem zadania. Zaledwie 44% uczniów wskazało poprawną odpowiedź. Oznacza to, że większość szóstoklasistów przeciętnie radzi sobie w przypadkach, kiedy konieczne jest równoczesne stosowanie informacji z różnych źródeł.

WYKORZYSTYWANIE WIEDZY W PRAKTYCE

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce sprawdzano 4 zadaniami, za które można było uzyskać 8 pkt. Średni wynik za rozwiązywanie zadań z tego obszaru wyniósł 3,52 pkt.

Najłatwiejszym zadaniem w obszarze wykorzystywania wiedzy w praktyce okazało się zadanie 14.

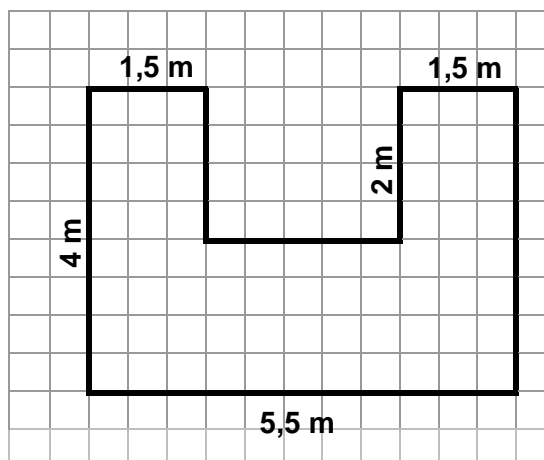
Zadanie 14. Do pudełka zapakowano 16 jednakowych książek. Jedna książka waży 55 dag, a pudełko 40 dag. Ile waży pudełko z książkami?

- A. 0,95 kg   B. **9,2 kg**   C. 9,5 kg   D. 92 kg

Sprawdzano, czy uczeń potrafi wykonywać obliczenia dotyczące wagi. Uczniowie musieli wyznaczyć masę paczki zawierającej jednakowe elementy. Większość (63%) szóstoklasistów rozwiązała zadanie prawidłowo. Obliczenia dotyczące wagi nie przysparzają uczniom szczególnych problemów.

Z kolei najtrudniejszym w obszarze wykorzystywania wiedzy w praktyce okazało się zadanie 24.

Rysunek do zadania 24.

Zadanie 24. Na rysunku przedstawiono kształt i wymiary trawnika. Na każdy metr kwadratowy powierzchni na tym terenie spadło w ciągu roku 280 litrów deszczu. Ile litrów deszczu spadło na powierzchnię tego trawnika w ciągu roku?

Sprawdzano, czy uczeń potrafi wykonywać obliczenia dotyczące powierzchni i objętości. Uczniowie mieli obliczyć pole powierzchni figury przedstawionej na rysunku oraz wyznaczyć objętość opadów na całym obszarze przy danej ilości opadów przypadających na jednostkę powierzchni. Zadanie 24. okazało się dla tegorocznych szóstoklasistów najtrudniejszym zadaniem w zestawie. 35% uczniów poradziło sobie z rozwiązaniem tego zadania. Dla wielu uczniów największym problemem było wskazanie sposobu obliczenia pola powierzchni figury, wielu z nich miało też kłopoty z poprawnym wykonaniem rachunków.

W tabeli 2. przedstawiono wyniki sprawdzianu w zależności od lokalizacji szkoły, a w tabeli 3. przedstawiono przedziały średnich wyników ze sprawdzianu 2013 dla szkół w skali staninowej.

Tabela 2. Wyniki ze sprawdzianu (arkusz standardowy) w zależności od lokalizacji szkoły

	Liczba uczniów	Średnia	Odchylenie standardowe
Wieś	9856	23,43	8,12
Miasto poniżej 20 tys. mieszkańców	3468	23,10	8,26
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	9168	23,35	8,26
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	16 090	23,83	8,42
Razem	38 582		

Tabela 3. Przedziały średnich wyników ze sprawdzianu dla szkół w skali staninowej

Przedział średniej	4,8–17,8	17,9–19,5	19,6–21,1	21,2–22,6	22,7–24,3	24,4–25,9	26,0–27,7	27,8–30,1	30,2–37,2
Wartość w skali staninowej	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Procent szkół w województwie śląskim	4,0	4,7	10,8	18,7	24,2	18,6	11,6	4,7	2,7

Jaworzno, 27 maja 2013 r.